

Formanden: Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Den højtærede Minister understregede igen meget stærkt sin Tro paa Lønmomentets alt overvejende Betydning, og det hænger jo sammen med den Opfattelse, som i det hele taget gør sig gældende indenfor det Parti, han tilhører. Jeg kan ikke dele den Opfattelse. Det er naturligvis rigtigt, at Lønningerne indgaar i Omkostningerne med mere end nogle faa Procent, men jeg tror, det er meget højt at regne med 70 pCt., selv om man tager alle Arter af Lønninger med. Jeg tror, den almindelige i videnskabelige Kredse herskende Opfattelse er, at man da vil komme op paa omkring 60 pCt., men vel at mærke, saa er Funktionærlønninger, Direktørlønninger, Tantiømer og meget andet af tilsvarende Beskaffenhed med inde i dette. Jeg forstaar, at det er det samme, den højtærede Indenrigsminister mener. Men man maa ogsaa, naar man ser paa disse Beløb, tænke paa, at der indgaar deri mangfoldige Lønninger, som er faldet ikke i vort Land, men i andet Land, idet man for at komme til en saadan Procent maa medregne det Lønningsmoment, der er i Maskiner, som anvendes i vor Industri, og mangfoldigt andet, f. Eks. Raaprodukter, som anvendes her, og som er indført fra Udlandet. Derfor er den Del af Lønningsmomentet, som vi overhovedet er i Stand til at paavirke gennem Lønftaler her i Landet, meget, meget ringere end den, man taler om, naar man i al Almindelighed gør op rent teoretisk, hvor meget der overhovedet indgaar af Lønnen i en Vares Pris.

Den højtærede Indenrigsminister sagde, at hvis man i Europa i det hele taget laa paa et meget højere Lønniveau end i de oversøiske Lande, med hvilke vi skal konkurrere, vil det ikke gaa. Det kan vi være fuldkommen enige om. Men Forholdet er i Øjeblikket dette, at det oversøiske Land, med hvilket Europa konkurrerer, nemlig de Forenede Stater, har et meget højere Lønniveau, end man har i de Lande i Europa, hvor Lønnen ligger højest, og oven i Købet er der i den amerikanske Industri kommet en voldsom Bevægelse til

Gennembrud, som forkynder, at man skal sætte Lønningerne op og Prisene ned for derigennem at skabe det store Afsætningsmarked, som er den eneste Betingelse for Trivsel af en Industri, der virker i den Grad med Maskinkraft, som den amerikanske Industri nu om Dage gør. Det vil vel være noget, inden man i Europa mener det muligt at anvende denne amerikanske Teori; men jeg tror dog paa den anden Side, at man ikke skal bide sig alt for fast i Modsætningen dertil.

Det ærede Medlem Hr. Lundberg sagde, at det Voldgiftssystem, vi foreslog, har intet som helst med tvungen Voldgift at gøre. Dette er rigtigt, for saa vidt man med tvungen Voldgift tænker paa et System som det, der er bragt i Anvendelse i Australien; og det er jo i den Skikkelse, det som Regel er gaaet ind i Bevidstheden og har givet Anledning til Diskussioner. Det Voldgiftssystem, vi tænker anvendt, har lige saa meget eller lige saa lidt med tvungen Voldgift at gøre som den Voldgiftsordning, Ministeriet Stauning i 1925 tænkte sig at gennemføre. Forskellen er og bliver denne, om det skal være forberedt, lagt til Rette, i Tide, eller om man skal være præget i sin Handling af den rent øjeblikkelige Situation.

Til den højtærede Indenrigsminister skal jeg endnu tilføje, at jeg forstaar, at et fast og regelmæssigt Voldgiftssystem af Art som det australske vilde kunne paadrage Staten det Ansvar for Produktionen, som han frygter, men ikke den Art af Voldgift, som vi foreslaar. Og det er en af Grundene til, at vi foretrækker den foreslaaede Ordning.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg nødes til at sige til det ærede Medlem Hr. Bouet, at man kan jo — somme kan i hvert Fald — se Spøgelser ved højlys Dag, og det synes at være den Evne, det ærede Medlem er i Besiddelse af, naar det ærede Medlem her paastaar, at der i dette, at jeg hævder for Staten Adkomst til at dømme begge Parternes Standpunkter imellem, om de er rimelige eller urimelige, som Vilkaar for at paatage sig Mægling, skulde ligge en socialistisk Tankegang. Det ærede Medlem anstillede Betragtninger ud fra dette Syn, som ikke